

eusumo
Cooperativismo e Economía Social

A cooperativa : unha empresa

10

Guía de cooperativismo da rede Eusumo

XUNTA DE GALICIA

índice

10

✦ Introdución	4
✦ Razóns para emprender	6
✦ Motivos extra para apostar por crear unha cooperativa	8
✦ Diferenzas entre as cooperativas e outras fórmulas xurídicas	10
✦ Valores nos que se fundamentan as cooperativas	14
✦ Características que definen a cooperativa	16
✦ Cuestións legais	18
✦ Pasos para poñer en marcha unha cooperativa	20
✦ Incentivos e axudas públicas	22
✦ Servizos de apoio ás cooperativas	24
✦ Anotacións	26

introdución

“Nos centros da Rede Eusumo lévanse a cabo accións de formación e acompañamento que facilitan o autoemprego e a creación de empresas de economía social”

A **Rede Eusumo para o fomento do cooperativismo e a economía social**, promovida pola Consellería de Economía, Emprego e Industria, está formada por distintas entidades que colaboran no obxectivo común de promover o cooperativismo e a mellora da súa xestión empresarial e societaria, prestando especial atención ao acompañamento da viabilidade empresarial de novos proxectos cooperativos, como mellor garantía de éxito na consecución dos obxectivos de **creación de riqueza, emprego e benestar social**.

Nos centros da Rede Eusumo lévanse a cabo accións de formación e acompañamento que facilitan o autoemprego e a **creación de empresas de economía social**: cooperativas e sociedades laborais. Entre outras, destacaríamos as seguintes accións que se levan a cabo na Rede:

- 1 Celebración de accións informativas e formativas** sobre cooperativismo, no ámbito da xestión empresarial e societaria: mercadotecnia, comercialización, organización etc.
 - 2 Desenvolvemento de obradoiros** de emprendemento cooperativo dirixidos a posibles emprendedores/as da zona, especialmente á xuventude.
 - 3 Establecemento de centros de documentación** que teñan documentos físicos e virtuais para a súa consulta por parte de cooperativas, persoas emprendedoras e público en xeral.
 - 4 Celebración de encontros de alto nivel** para mellorar a comercialización entre empresas cooperativas da comarca, transfronteirizas e outras entidades de interese no sector.
 - 5 Establecemento dunha liña permanente de investigación** sobre posibilidades de desenvolvemento local para o territorio.
 - 6 Desenvolvemento de estudos sectoriais** de interese fomentando a cooperación entre entidades.
 - 7 Realización de accións formativas** en materia de novas tecnoloxías.
 - 8 Celebración de encontros de intercambio de boas prácticas** no ámbito do cooperativismo entre cooperativas de éxito, coa promoción da participación de persoas emprendedoras.
 - 9 Fomento de accións e promoción de proxectos cooperativos.** Dinamización de persoas potencialmente emprendedoras por parte da persoa responsable da titorización para crear grupos de promotores que poidan pór en marcha empresas cooperativas.
 - 10 Participación en feiras** para expoñer os diferentes produtos e servizos cooperativos.
-

10

razóns para
emprender**1 Consequir novos ingresos ou aforrar custos**

Podes crear o teu propio posto de traballo ou ben atopar unha solución que che permita conseguir bens e servizos gastando menos. Desenvolver a túa propia iniciativa pode ser a mellor solución.

2 Demostrarlle ao mundo o que vales

Tes unhas habilidades, ideas e coñecementos que te fan único. Dependerá de ti que as aproveites ou non.

3 Pelexar polo teu soño

Leva a cabo esa idea que che rolda a cabeza e comproba o futuro que ten.

4 Motivarte día a día

Traballar no que realmente che gusta e apetece axudarache a erguer te cada día coa ilusión de loitar polo teu.

5 Ser o capitán da túa propia vida

Sendo o teu propio xefe, a túa opinión conta, e moito. Serás libre de facer as túas escollas.

6 Consequir moita máis experiencia

Cando se dirixe un negocio, apréndese día a día dos erros e acertos cometidos. Mellorarás na túa capacidade para analizar situacións, así como na toma de decisións, entre outras moitas habilidades.

7 Compaxinar traballo, lecer e vida familiar

Se es o teu propio xefe, tamén tes a liberdade de buscar cal é a mellor forma de organizar os teus horarios e, quizáis, ata poidas traballar dende o teu fogar.

8 Intentar cobrar unha retribución digna

No teu negocio traballas para ti. Desta forma, non son outros os que se levan os beneficios do teu esforzo.

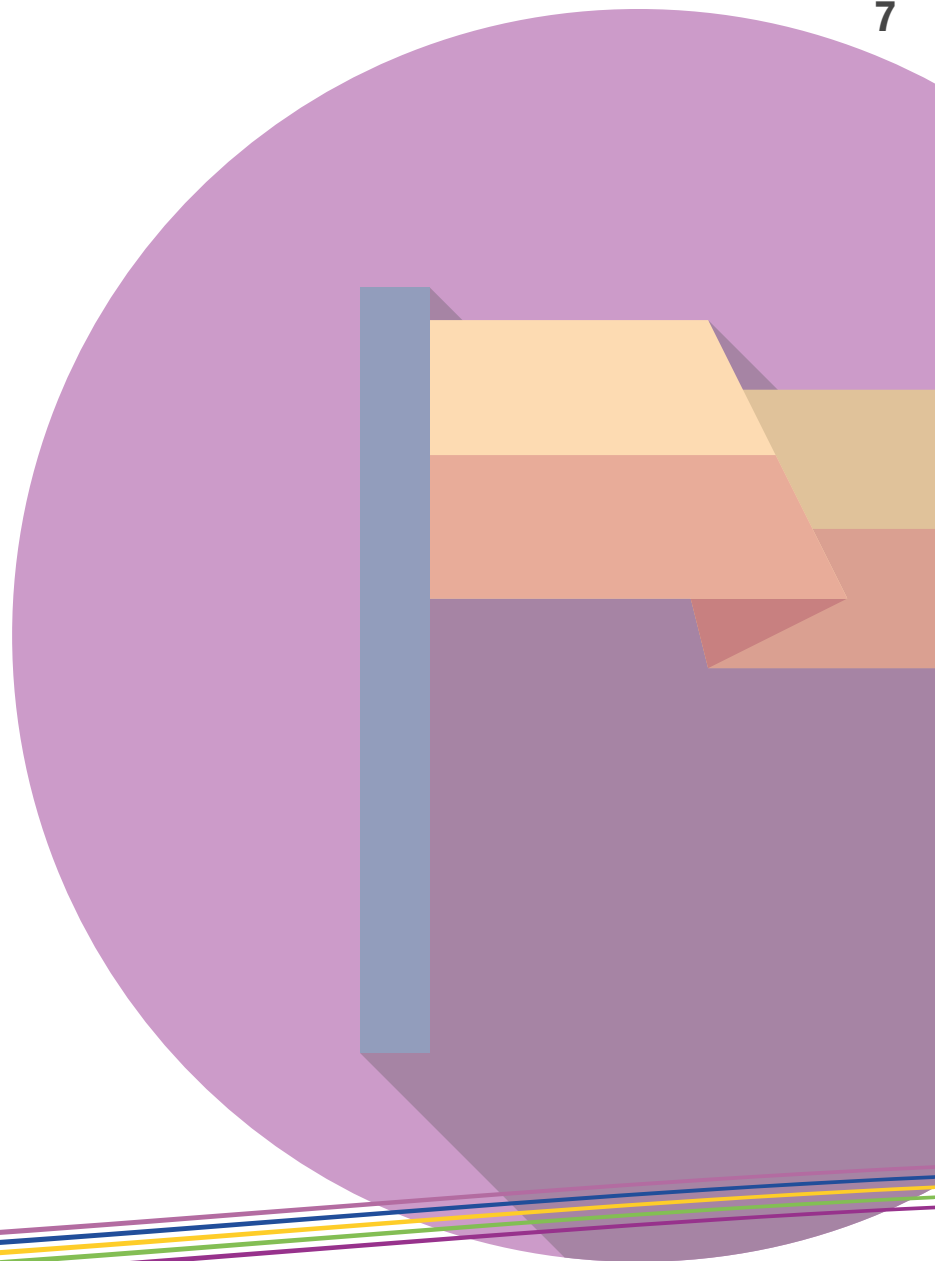
9 Cotizar á Seguridade Social

A túa xubilación dependerá dos anos e cantidades que leves cotizado. Como traballador por conta propia poderás escoller cal é a túa base e categoría.

10

Axudar a mellorar o teu contorno

Podes ofrecerlle o servizo ou produto que fai falta ao teu contorno, así como intentar darlles traballo a outras persoas desempregadas da túa zona.

10

motivos extra para apostar por crear una cooperativa

1 **Aproveitar as fortalezas das outras persoas socias**

Ser varias persoas traballando detrás dun negocio permitiravos ser, entre todas, máis fortes e contaxiarvos da motivación dos outros.

2 **Desenvolver un proxecto que individualmente igual non serías capaz**

Moitas iniciativas precisan, para levalas a cabo, de diferentes habilidades, coñecementos e recursos que sería moi complicado que os tivese unha única persoa. Xuntándote coas persoas socias adecuadas poderedes chegar moito máis alá.

3 **Válidas para case calquera tipo de negocio**

A fórmula cooperativa adáptase ás diferentes ideas empresariais: traballo asociado, agrarias, de servizos, de consumidores, de ensino, de explotación comunitaria da terra, de integración, do mar, de servizos sociais, de transportistas, de crédito, de seguros, sanitarias, de vivenda, e de explotación dos recursos acuícolas. A túa idea seguro que encaixa.

4 **As persoas son máis importantes que o capital**

Nas cooperativas valórase máis o esforzo que fai cada persoa socia no seu día a día, que o diñeiro que poidan achegar inicialmente.

5 **Xestión democrática e participativa**

Todas as persoas socias suman por igual, e poden achegar as súas ideas e suxestións.

As decisións tómanse democraticamente: unha persoa, un voto.

6 **Facilidade para a entrada e saída das persoas socias**

Esta fórmula xurídica está pensada para adaptarse ás necesidades da empresa, favorecendo a incorporación de novas persoas socias que veñan a sumar no proxecto común, así como a saída daquelas que non estean contentas ou que non poidan continuar nel.

7 **Aforrar problemas relativos á toma de decisións en grupo**

Os estatutos da sociedade recollerán, por lei, indicacións sobre cómo actuar na maioría das posibles situacións conflitivas. Desta forma, minimízase a improvisación e actúase sempre dunha forma homoxénea e coñecida previamente.

8 Cooperar e aprender doutros semellantes a vós

Como todas as cooperativas teñen de fondo unha filosofía e forma de traballar semellante á vosa, é moi habitual que se establezan colaboracións entre elas.

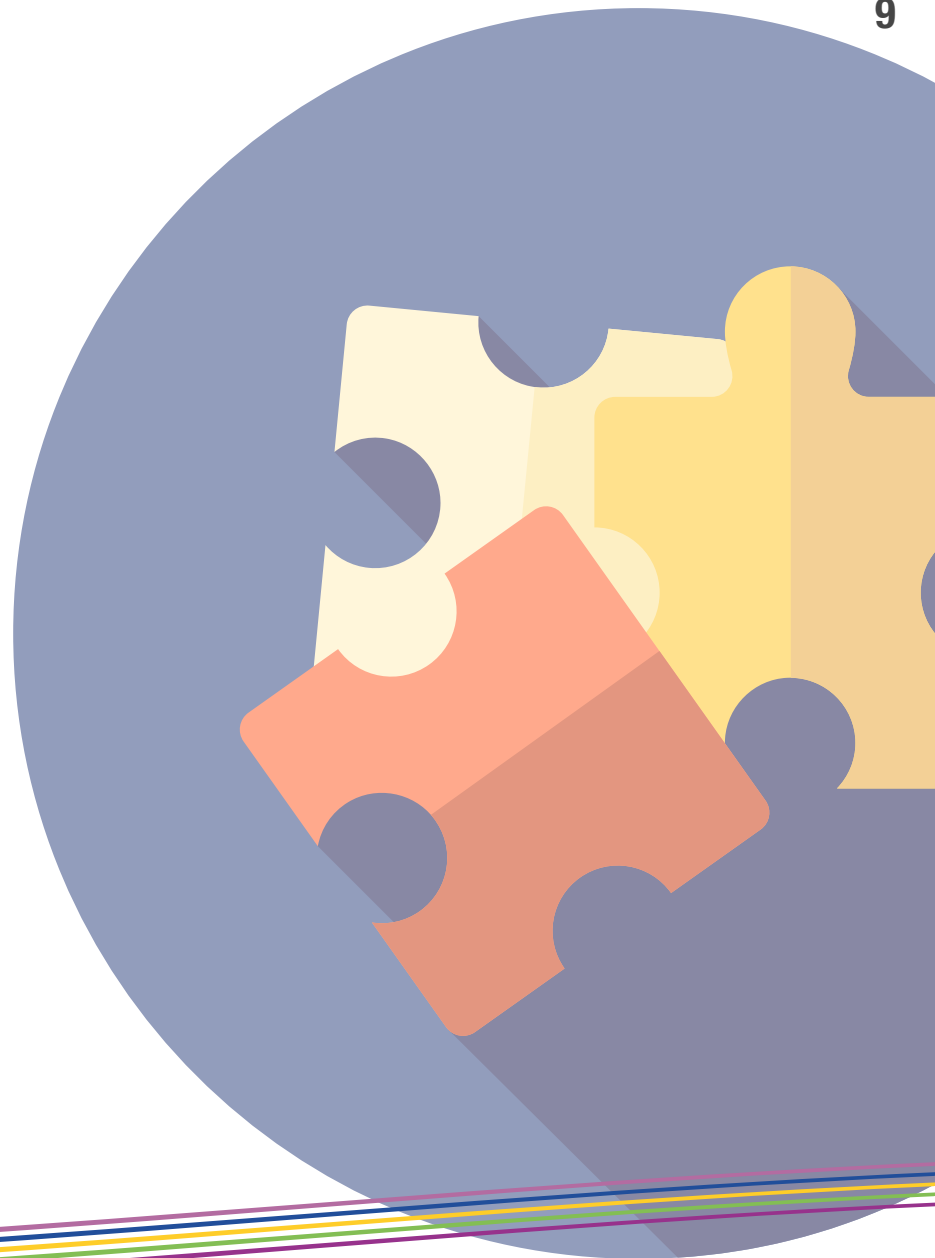
Estaredes acompañadas nesta aventura doutras iniciativas que estarán encantadas de vervos crecer.

9 Preocupadas pola súa contorna

Este tipo de empresas son proactivas e sensibles ao territorio no que se asentán. De feito, acostuman a dotar fondos para investir en iniciativas boas para a comunidade.

10 Mellorando día a día, por lei

Toda cooperativa que teña beneficio a final de ano está obrigada a reinvestir unha parte na formación das súas persoas socias, mellorando as súas capacidades e habilidades individuais e, por tanto, as do grupo.

Sociedade cooperativa (S. Coop. Galega)	3 ou máis	Mínimo de 3 000,00 € (300,00 € se se trata dunha cooperativa xuvenil) nunha conta bancaria a nome da empresa. Ese capital pode empregarse para o funcionamento diario da empresa	En función do esforzo ou actividade que faga cada socio
Sociedade limitada laboral (SLL)	3 ou máis Inicialmente pode constituírse con só 2 socios, sempre que ambos sexan traballadores (posúan participacións de tipo laboral) e posúan o 50% da sociedade cada un	Mínimo de 3 000,00 € (pode ser inferior en sociedades de formación sucesiva). Ese capital pode empregarse para o funcionamento diario da empresa.	O beneficio distribúese entre os posuidores das participacións (laborais e xerais), en proporción ao capital investido
Sociedade anónima laboral (SAL)	3 ou máis Inicialmente pode constituírse con só 2 socios, sempre que ambos sexan traballadores e posúan o 50% da sociedade cada un	Compromiso de achegar 60 000,00 € (100% subscrito e mínimo 25% desembolsado). O capital social pode empregarse para o funcionamento diario da empresa	En proporción da achega ao capital investido
Empresario/a individual (autónomo)	Só pode ser 1	Non hai ningún compromiso mínimo	Os beneficios son para o/a empresario/a
Comunidade de bens (CB) e Sociedade civil (SC)	2 ou máis	Non hai ningún compromiso mínimo	Repartición en conformidade ao pactado. No caso de non existir pacto, será en función do achegado por cada un
Sociedade limitada (SL)	1 ou máis	Mínimo de 3 000,00 € (pode ser inferior en sociedades de formación sucesiva). Ese capital pode empregarse para o funcionamento diario da empresa	En proporción ao capital investido
Sociedade anónima (SA)	1 ou mais	Mínimo de 60 000,00 €, dos cales un 25% debe estar nunha conta corrente a nome da empresa cando esta se constitúa	En proporción ao capital investido

4ª diferenza

Diñeiro que se pon en
risco

5ª diferenza

Obrigas fiscais

6ª diferenza

Réxime Seguridade
Social

Sociedade cooperativa (S. Coop. Galega)	Unicamente as achegas das persoas socias ao capital social	Tributan un 20% dos beneficios no imposto de sociedades (nalgúns casos pode ser só o 10%). Están exentas do imposto de transmisións e actos xurídicos documentados	As persoas socias traballadoras poden escoller entre estar (todas elas) nun réxime de cotización de traballadores por conta allea ou no de autónomos
Sociedade limitada laboral (SLL)	O que cada socio/a achega ao capital social	Tributan un 25% do beneficio no imposto de sociedades (IS). Isto é para as empresas que pola súa cifra de negocio teñan a consideración de pemes. Libre pagamento no 99% do imposto sobre transmisións patrimoniais (ITP) e actos xurídicos documentados (AXD)	As persoas socias traballadoras en xeral estarán incluídas nun réxime de cotización de traballadores por conta allea. Estarán incluídas no RETA cando a súa participación no capital social, xunto coa do seu cónxuxe e familiares ata o segundo grao, acade o 50%
Sociedade anónima laboral (SAL.)	O que cada socio/a achega ao capital social	Tributan un 25% dos beneficios no imposto de sociedades (para empresas que teñan rango de pemes). Libre pagamento no 99% do imposto sobre transmisións patrimoniais (ITP) e actos xurídicos documentados (AXD)	As persoas socias traballadoras en xeral estarán incluídas nun réxime de cotización de traballadores por conta allea. Estarán incluídas no RETA cando a súa participación no capital social, xunto coa do seu cónxuxe e familiares ata o segundo grao, acade o 50%
Empresario/a individual (autónomo)	Pon en risco todo o patrimonio do/a empresario/a	O/a empresario/a tributa no IRPF en estimación obxectiva ou estimación directa simplificada. A taxa do imposto variará cada ano en función do volume de réditos dese período	O/a empresario/a estará no réxime de autónomos. Nalgúns casos poderá estar nun réxime especial
Comunidade de bens (CB) e Sociedade civil (SC)	Poñen en risco todo o patrimonio dos/as empresarios/as	Os/as empresarios/as tributarán no IRPF en estimación obxectiva, estimación directa simplificada ou estimación directa. A taxa do imposto variará cada ano en función dos réditos individuais de cada persoa socia	Os/as empresarios/as estarán no réxime de autónomos. Nalgúns casos poderá estar nun réxime especial
Sociedade limitada (SL)	Unicamente as achegas das persoas socias ao capital social	Tributan un 30% dos beneficios no imposto de sociedades (se é unha PEME paga só o 25%, salvo excepcións)	Os/as socios/as traballadores/as estarán no réxime de autónomos, mentres que o resto de traballadores/as estarán nun réxime de traballadores por conta allea
Sociedade Anónima (SA)	Unicamente as achegas das persoas socias ao capital social	Tributan un 30% dos beneficios no imposto de sociedades (se é unha peme paga só o 25%, salvo excepcións)	Os/as socios/as traballadores/as estarán no réxime de autónomos, mentres que o resto de traballadores/as estarán nun réxime de traballadores por conta allea

7ª diferenza

Órganos de toma de decisións

8ª diferenza

Dereito de voto

9ª diferenza

Alta e baixa como empresario

Sociedade cooperativa (S. Coop. Galega)	Asemblea xeral e consello reitor (as cooperativas con menos de 10 persoas socias poderán substituír este por un administrador/a único/a). Opcionalmente tamén poden contar con interventores/as	Unha persoa un voto	A constitución require escritura notarial (agás no caso de cooperativas xuvenís) e inscrición no Rexistro de Cooperativas. Unha vez creada a cooperativa a entrada de novas persoas socias e a saída das actuais é moi sinxela. Non require ir ao notario para facer eses cambios
Sociedade limitada laboral (SLL)	Os mesmos que nunha sociedade limitada (SL)	O voto é proporcional ao capital investido	A constitución require escritura notarial e inscrición no Rexistro Mercantil. A condición de persoa socia é transferible coa transmisión e compra das participacións do capital social. Teñen prioridade de adquisición destas os traballadores indefinidos
Sociedade anónima laboral (SAL)	Os mesmos que nunha sociedade anónima (SA)	O voto é proporcional ao capital investido	A constitución require escritura notarial e inscrición no Rexistro Mercantil. A condición de persoa socia é transferible coa transmisión e compra das accións do capital social. Teñen prioridade de adquisición destas os traballadores indefinidos
Empresario/a individual (autónomo)	O propio empresario ou empresaria	O propio empresario ou empresaria	Moi sinxela tanto a alta como a baixa. Pódese facer nuns minutos. Non require notario
Comunidade de bens (CB) e Sociedade civil (SC)	Pode haber un administrador único, unha administración mancomunada ou administración solidaria	Segundo a posesión de intereses que constitúe o obxecto da sociedade	Créase en documento privado. Só se require escritura notarial se as achegas ao capital consisten en bens inmoables ou dereitos reais
Sociedade limitada (SL)	Xunta xeral de socios/as, máis unha administración que poderá ser: única, mancomunada, solidaria ou a través de consello de administración	O voto é proporcional ao capital investido	A constitución require escritura notarial e inscrición no Rexistro Mercantil. A entrada e saída de socios é moi sinxela, non require ir ao notario
Sociedade anónima (SA)	Xunta xeral de socios/as, máis unha administración que poderá ser: única, mancomunada, solidaria ou a través de consello de administración	O voto é proporcional ao capital investido	A constitución require escritura notarial e inscrición no Rexistro Mercantil. A entrada e saída de socios é moi sinxela, non require ir ao notario

10ª diferenza

Outras vantaxes

Sociedade cooperativa (S. Coop. Galega)	É unha filosofía de traballo na que as persoas priman sobre o capital. Por iso contan con máis apoios por parte das administracións. Son entidades democráticas. A lei indica cómo deben ser os procedementos para a toma de decisións. Contan con liñas de axudas específicas. Deben dedicar unha parte dos beneficios á mellora das capacidades dos seus socios, así como á que a cooperativa soporte posibles problemas financeiros futuros
Sociedade limitada laboral (SLL)	A meirande parte das participacións no capital social ten que estar en mans das persoas socias traballadoras. Coa nova normativa simplifícanse os trámites. Contan con axudas específicas
Sociedade anónima laboral (SAL)	O control da sociedade está en mans das persoas socias traballadoras. Contan con liñas de axudas específicas. Simplificación de trámites coa nova normativa
Empresario/a individual (autónomo)	É a fórmula máis rápida para darse de alta e de baixa. As obrigas contables tamén son as máis sinxelas
Comunidade de bens (CB) e Sociedade civil (SC)	É a fórmula con varios socios máis rápida e cómoda para crear. Só se precisa escritura pública no caso de achegar bens inmoables. As obrigas contables tamén son as máis sinxelas
Sociedade limitada (SL)	Pode ser constituída por unha única persoa socia (SL unipersonal). Existe unha modalidade que se pode constituir en moi poucas horas denominada SL Nova Empresa
Sociedade anónima (SA)	Permite a variación constante das persoas socias ou do capital que achegan á empresa, pero, a diferenza das cooperativas, cada socio seguirá tendo o poder proporcional ao capital que teña achegado

10

valores nos que
se fundamentan
as cooperativas1 **Axuda mutua**

É a base da colaboración e da cooperación e o principio que nos ten permitido sobrevivir e avanzar como especie. Na cooperativa, a suma de esforzos, a colaboración e a axuda mutua concrétnanse baixo a fórmula asociativa para acadar obxectivos comúns.

2 **Persoas en igualdade**

Na cooperativa as persoas son iguais en dereitos e obrigas e participan nos distintos ámbitos en pé de igualdade. As persoas son polo tanto o eixo central da misión e fins da cooperativa e nelas ten a cooperativa o seu principal activo. Na cooperativa poden participar persoas físicas e/ou xurídicas.

3 **Equidade**

Vencellada ao senso de xustiza social, na cooperativa a equidade busca a promoción e a valoración das persoas sen importar as diferenzas culturais, sociais ou de xénero nin ningunha outra.

4 **Adhesión voluntaria e aberta**

As cooperativas están abertas a todas as persoas que compartan a necesidade común e acepten a responsabilidade de ser socio ou socia, sen discriminación social, política, relixiosa, étnica, de xénero nin ningunha outra. Conformen un proxecto conxunto que busca a satisfacción das necesidades comúns das persoas asociadas. A iniciativa para formar parte do proxecto é libre e voluntaria e tamén para darse de baixa del.

5 **Empresa con xestión democrática**

A cooperativa é unha empresa que actúa no mercado pero constitúe unha forma propia de facer empresa xa que ten como obxectivo principal atender as necesidades comúns das persoas socias.

Na asemblea xeral, formada por todas as socias e socios, cada persoa socia participa ou vota independentemente do capital que teña depositado na cooperativa. Deste xeito, todas as persoas contan o mesmo á hora de tomar decisións.

6 Participación

A participación supón unha vantaxe para a competitividade da empresa a través da posibilidade de participar nas decisións que se van tomando, de facer achegas para o éxito do proxecto e ter en conta as ideas e suxestións das demais persoas. Resulta moito máis enriquecedor e construtivo que noutro tipo de empresas.

Por outra banda, a participación económica no capital das cooperativas ten un carácter instrumental, orientado a servir ao cumprimento do fin social, que é a satisfacción das necesidades comúns.

7 Autonomía e independencia

As cooperativas dependen exclusivamente dos seus socios e socias, sen que outras institucións ou organizacións poidan influír nelas.

O funcionamento autónomo e sen dependencias garántese pola achega conxunta de obxectivos e pola propiedade conxunta dos medios de produción.

8 Educación, formación e información

A cooperativa debe garantir formación e información aos socios e socias, potenciando así o exercicio da responsabilidade compartida. A formación é o principal investimento nas persoas que conforman a cooperativa e garantía do éxito do proxecto.

9 Cooperación entre cooperativas

Na relación entre cooperativas priman os principios de colaboración sobre os de competencia. Do mesmo xeito que as persoas se unen para crear unha cooperativa, as cooperativas poden unirse para asumir proxectos de maior envergadura ou para a defensa dos seus intereses comúns.

10 Interese pola comunidade

As cooperativas están ligadas ás súas comunidades e na medida das súas posibilidades contribúen ao seu desenvolvemento. Son empresas responsables socialmente e esta responsabilidade téñena non só cos seus socios e socias, senón tamén para coa contorna na que se localizan e coa sociedade da que forman parte.

10

características que definen a cooperativa

1 Traballo de calidade

Segundo as directrices marcadas pola UE para definir o emprego de calidade, este debe supor unha aprendizaxe permanente, favorecer o desenvolvemento tanto persoal como profesional, igualitario entre homes e mulleres, flexible, seguro, san, participativo e non discriminatorio. As cooperativas, en especial as de traballo asociado, contribúen significativamente en todos estes aspectos conseguindo un traballo de calidade para os seus socios e socias, así como para as persoas asalariadas que traballan nelas.

2 Flexibilidade e adaptación

A flexibilidade e adaptación aos cambios, tanto na forma de traballar como tamén na adaptación ao mercado, permítenlles ás cooperativas sortear as dificultades que se lles presentan, facendo fronte aos retos dunha contorna en continua evolución. Polivalencia, mobilidade funcional e formación continua representan as grandes vantaxes fronte os cambios.

3 Organización empresarial

Como empresas, buscan a viabilidade económica e a eficiencia na xestión, dotándose dos recursos humanos e materiais necesarios, que permitan conciliar os fins sociais e económicos.

4 Dobre condición de persoa traballadora e propietaria

No caso das cooperativas de traballo asociado, as persoas desenvolven un dobre papel: o de traballadoras pero tamén o de propietarias/empresarias. Isto permite valorar e identificarse plenamente cos dous roles, asumindo a iniciativa empresarial necesaria para levar adiante os proxectos e, ao mesmo tempo, buscando as mellores condicións laborais e de traballo para os seus socios, socias e persoal asalariado.

5 Repartición de beneficios e asunción de perdas en función da achega de actividade cooperatizada

Nas cooperativas pártese do principio de que son as persoas coa súa actividade e non os capitais os que xeran os beneficios ou as perdas.

Como consecuencia, as reparticións e as imputacións fanse en función da contribución de cadaquén ao proxecto. Isto vai permitir unha distribución equitativa, tanto das ganancias como das perdas.

6 A dotación de fondos de reserva

As cooperativas, a través da retención dunha parte dos seus excedentes, garanten uns recursos que servirán tanto para financiar a propia actividade e os investimentos que se requiran como tamén para poder compensar perdas que puidesen darse nun futuro.

7 Desenvolvemento persoal

A necesidade de colaboración, a posta en común das ideas, o traballo en grupo, as estratexias para a resolución de conflitos mediante posicións nas que todos gañan, contribúen diariamente ao desenvolvemento persoal das persoas que forman parte dos proxectos cooperativos. As habilidades sociais e persoais para a escoita activa, a comunicación e a asertividade resultan de vital importancia.

8 Facilidade para o desenvolvemento das capacidades profesionais

As persoas socias das cooperativas asumen un proxecto vital. Se a cooperativa funciona pode converterse nun posto de traballo fixo para toda a súa vida.

A cooperativa facilita e promove o desenvolvemento das plenas capacidades, tanto profesionais como humanas, das súas socias e dos seus socios. Para iso destínanse fondos específicos para formación e promoción.

9 Conciliación da vida laboral e persoal

Grazas a ser unha empresa participativa e autoxestionada, o emprego cooperativo facilita e permite establecer fórmulas de organización laboral baseadas na flexibilidade e adaptabilidade, para que os seus traballadores e traballadoras (socios e non socios) poidan conciliar a súa vida laboral coas necesidades de carácter persoal. Esta conciliación sempre se dará dentro da igualdade de dereitos, de responsabilidades e de oportunidades para homes e mulleres.

10 Distintas clases de cooperativas para distintos tipos de necesidades

Existe un amplo abano de cooperativas que permiten resolver as distintas necesidades das persoas: traballo, vivenda, servizos, consumo...

Cada tipo de cooperativa permítelles ás persoas asociarse para tratar de obter do mellor xeito os seus obxectivos. Os retos dos novos tempos afróntanse mellor cooperativamente.

10

cuestións
legais

“As cooperativas contan cunha regulación específica que contribúe a garantir os dereitos e deberes das persoas socias”

1 As cooperativas teñen a súa propia normativa

Concretamente a Lei 5/1998, de cooperativas de Galicia, réxime fiscal e contable de cooperativas a través da Lei 20/1990 e a Orde EHA/3360/2010, do 21 de decembro.

2 Regulación propia: estatutos e regulamento de réxime interno

Dentro do marco legal as cooperativas contan cunha regulación específica que contribúe a garantir os dereitos e deberes das persoas socias a través dos estatutos e o réxime de regulamento interno.

Neles establécense diferentes pautas para regular a entrada e saída de socios, participación, achegas, funcións, etc.

3 Personalidade xurídica

As cooperativas teñen personalidade xurídica distinta das persoas socias que a conforman. Isto implica a constitución en escritura pública e a inscrición no Rexistro de Cooperativas de Galicia dependente da Consellería de Economía, Emprego e Industria.

4 Responsabilidade limitada

As persoas socias só responden das débedas sociais co capital achegado.

5 Número mínimo de socios e socias

Para as cooperativas de primeiro grao será de tres e as cooperativas de segundo grao deberán estar formadas por un mínimo de dúas sociedades cooperativas.

6 Existencia de socios/as con diferentes dereitos e obrigas

Socios/as, socios/as traballadores, socios/as colaboradores, socios/as a proba, socios/as en excedencia e socios/as de traballo.

7 Organización social

As cooperativas teñen na asemblea xeral o máximo órgano de toma de decisións pero existen outros órganos de administración e control que garanten o cumprimento dos obxectivos sociais.

8 Participación na actividade da cooperativa

Entre os deberes das persoas socias atópase a obriga de participar na actividade cooperativizada nos termos e condicións que estableza a asemblea xeral.

9 Fondos de reserva

Existe a obriga de dotar fondos de reserva para garantir o mantemento da cooperativa e a súa permanencia no tempo, evitando, deste xeito, unha posible descapitalización, así como fondos destinados a formación.

10 As cooperativas xuvenís

Unha especialidade das cooperativas de traballo asociado e asimiladas son as cooperativas xuvenís. Estas cooperativas están constituídas maioritariamente por persoas socias traballadoras con idades comprendidas entre 16 e 29 anos, agás no caso de que sexan persoas cun grao de discapacidade igual ou superior ao 33% en que a idade máxima será de 35 anos.

Contan con importantes vantaxes para a súa constitución (redúcese o capital social mínimo a 300,00 € e non se require outorgamento de escritura pública), e transcorrido o prazo marcado nos estatutos, que non será superior aos cinco anos, deben transformarse en cooperativa ordinaria ou disolverse.

Unha cooperativa é outra forma de facer empresa, onde priman as persoas.

As cooperativas nacen na tradición de principios filosóficos e sociais comentados, como a axuda mutua, a responsabilidade compartida, a democracia, a igualdade, a equidade ou a solidariedade, entre outros. Son principios de funcionamento que identifican e caracterizan o proxecto cooperativo e o diferencian do resto de sociedades.

A cooperativa é, polo tanto, unha asociación autónoma de persoas unidas voluntariamente para resolver necesidades comúns mediante unha empresa de propiedade conxunta e de xestión democrática.

Esta definición é global, forma parte da 'Declaración sobre a Identidade Cooperativa' adoptada pola Alianza Cooperativa Internacional en 1995 e, polo tanto, guía as lexislacións de todos os países.

10

pasos para poñer en marcha unha cooperativa

1 Contar cunha idea viable e compartida

A idea é o xerme e punto de partida de calquera proxecto empresarial, pero as boas ideas son as que se converten en acción.

O plan de empresa é unha ferramenta imprescindible para prever todos os elementos económicos, de mercado e organizativos que é necesario desenvolver para que a cooperativa cumpra o seu fin social: a satisfacción das necesidades das súas socias e socios. É moi recomendable que o grupo promotor busque apoio e acompañamento de persoas e entidades coñecedoras do mundo cooperativo para desenvolver este traballo de planificación, que vai ser o máis seguro alicerce para o éxito da iniciativa. A Rede Eusumo ofrece o seu apoio nesta fase de planificación previa á constitución das cooperativas.

2 Contar cun grupo promotor comprometido

O grupo debe contar coa iniciativa, motivación e compromiso suficiente para levar adiante a súa idea.

As persoas, como xa indicamos, son a cerna e o punto de partida do proxecto cooperativo. Non hai cooperativa sen persoas socias comprometidas e cun perfil de colaboración e axuda mutua para facer fronte ás probables dificultades e retos que haberá que asumir. Nesta andaina será importante contar con socios afeitos ao traballo en equipo, capaces de escoitar e facer propostas, responsables, flexibles... As persoas están peor soas que ben acompañadas.

Unha vez valorada positivamente a viabilidade do proxecto, os trámites de constitución son:

3 Certificación negativa do nome

Decidido o nome da futura sociedade cooperativa tramitarase a solicitude de certificación negativa do nome, dirixida á Sección Central do Rexistro de Cooperativas do Ministerio de Empleo y Seguridad Social.

4 Celebración da asemblea constituínte

Estará formada polas persoas que promoven a cooperativa que deben deliberar e chegar a un acordo sobre os seguintes temas:

- Nomeamento da persoa ou persoas que asuman a responsabilidade xestora (facer todas as tramitacións e xestións oportunas para constituír a cooperativa).
- Clase de sociedade cooperativa que se pretende constituír e o seu nome.

- Aprobación do proxecto de estatutos sociais da sociedade cooperativa.
- Nomeamento das persoas que, unha vez inscrita a cooperativa, van formar parte dos seus órganos sociais.
- Nomeamento das persoas que outorgarán a escritura de constitución.
- A forma e os prazos nos que se desembolsarán as achegas ao capital social.
- Aprobación das achegas que non son en diñeiro, se as houber.

Os acordos anteriores recolleranse nunha acta que deberá estar certificada por quen desempeñe a secretaría co visto e prace de quen desempeñe a presidencia da assemblea.

5 **Cualificación previa (opcional)**

Se se quere, pódese solicitar a cualificación previa do proxecto de estatutos ao Rexistro de Cooperativas da Consellería de Emprego, Economía e Industria.

6 **Escritura ante notario**

Procederase a outorgar ante notario a correspondente escritura pública de constitución.

No caso das cooperativas xuvenís, a escritura pódese substituír por un documento privado.

7 **Liquidación do imposto de transmisións patrimoniais**

Saldarase a cero por estar exenta do seu pagamento na oficina liquidadora.

8 **Solicitud do CIF e alta no IAE**

Tamén se deberá solicitar o NIF na Axencia Estatal da Administración Tributaria (AEAT), que será necesario para que a sociedade cooperativa poida realizar calquera tipo de actividade, así como a alta na epígrafe IAE segundo a actividade.

9 **Inscrición no Rexistro de Cooperativas**

No prazo máximo de dous meses desde que estea outorgada a escritura pública de constitución, hai que solicitar a súa inscrición no rexistro de cooperativas correspondente.

10 **Altas, licenzas, permisos**

Realizar a tramitación das altas na Seguridade Social da cooperativa e das socias e socios traballadores, así como a apertura do centro de traballo. Tamén solicitar as oportunas licenzas municipais e outros permisos necesarios para o desenvolvemento da actividade.

Existen dous niveis que cómpre atender na posta en marcha dunha cooperativa:

1. *A avaliación da viabilidade do proxecto, a través da realización dun plan de empresa.*
2. *Os trámites administrativos para constituírse como cooperativa.*

10

incentivos e axudas públicas

1 De fomento do emprego

A Consellería de Economía, Emprego e Industria convoca anualmente axudas e subvencións co obxecto de contribuír á creación ou mantemento de postos de traballo en cooperativas. O programa de fomento do emprego está dirixido a cooperativas e sociedades laborais que incorporen socios traballadores ou de traballo.

2 De fomento do acceso á condición de socio traballador

Estas axudas están dirixidas a fomentar o acceso á condición de socios e socias traballadoras ou de traballo, mediante a concesión de axudas económicas destinadas a financiar a achega ao capital social que deba desembolsarse.

3 De impulso a proxectos empresarias cooperativos

Estas axudas teñen por obxecto fomentar a constitución de novas cooperativas ou sociedades laborais e mellorar a súa competitividade, a través de subvencións parciais para os gastos de constitución, posta en marcha de novas liñas de negocio ou desenvolvemento de proxectos de cooperación con outras empresas, por exemplo.

4 Medidas de apoio para a mellora da competitividade (IGAPE)

As sociedades cooperativas teñen acceso ao réxime de subvencións, axudas, bonificacións e calquera outra medida de apoio económico establecidas pola Consellería de Economía, Emprego e Industria e canalizadas a través do Instituto Galego de Promoción Económica (IGAPE).

5 Incentivos para o impulso da I+D+i (GAIN)

Dentro da aposta pola I+D+i e a valorización dos resultados do Sistema Galego de Innovación como fonte de vantaxes competitivas da economía galega, a Axencia Galega de Innovación (GAIN) pon a disposición do tecido produtivo galego un completo conxunto de axudas.

6 Capitalización da prestación por desemprego

Outra medida de apoio ao fomento do emprego consiste na posibilidade de que as persoas desempregadas receptoras da prestación contributiva por desemprego perciban dunha soa vez o importe total do valor da prestación, sempre que se incorporen a unha cooperativa de traballo asociado e coa finalidade de destinar a cantidade percibida ao capital da cooperativa.

7 Bonificacións fiscais

As cooperativas contan con importantes bonificacións fiscais entre as que destaca a redución de tipo e cota no imposto de sociedades que, en función do tipo de cooperativa e de se ten a consideración de especialmente protexida, pode chegar a un tipo efectivo sensiblemente inferior, de aproximadamente un terzo, ao que soe pagar o resto de sociedades mercantís.

8 Opción de elixir réxime da seguridade social

A cooperativa de traballo asociado é hoxe por hoxe a única empresa que ten a opción de elixir o réxime da seguridade social na que cotizarán as súas socias e socios, podendo elixir entre o réxime xeral de traballadores por conta allea (xeral ou especial, segundo corresponda) ou o réxime especial de autónomos. Esta opción deberá ser a mesma para todas as persoas socias e deberá manterse durante cinco anos.

9 Programas de apoio diversos: formación, asesoramento e acompañamento

Desde a Consellería de Economía, Emprego e Industria convócanse programas específicos e gratuítos en actividades formativas, de divulgación, para o apoio en actividades de investigación, desenvolvemento e innovación. A través das entidades representativas do cooperativismo lévanse a cabo programas e actividades de apoio, formativas e de acompañamento para as cooperativas asociadas e novos grupos promotores de cooperativas.

Así mesmo, a Rede Eusumo e os seus centros de desenvolvemento cooperativo asociados permite sumar esforzos e impulsar territorialmente a promoción cooperativa. Nela ofrécense, con carácter gratuíto, actividades de asesoramento, formación, acompañamento e posta en marcha.

10 De actividades específicas e de carácter xeral

As sociedades cooperativas, en razón da actividade que realizan, poden ter acceso a outro tipo de beneficios ou subvencións específicas, incluso orientadas especificamente a este tipo de entidades, compatibles cos programas de axudas antes citados.

1 Rede Eusumo
Rede Eusumo
info@eusumo.gal
www.eusumo.gal

Xunta de Galicia
Consellería de Economía, Emprego e Industria
emprego.ceei.xunta.gal

2 Secretaría Xeral de Emprego
Rexistro Central de Cooperativas
Edificio Administrativo San Lázaro
15781 Santiago de Compostela
Tfno.: 981 541 675
rexistrocooperativas@xunta.gal

Xefaturas Territoriais da Consellería de Economía, Emprego e Industria

Rexistros Provinciais de Cooperativas

3 A Coruña
Avda. Salvador de Madariaga nº 9-1º
15008 A Coruña
Tfnos.: 981 182 392 / 981 185 890
rexistrocooperativas.acoruna@xunta.gal

4 Lugo
Ronda da Muralla, 70
27071 Lugo
Tfno.: 982 294 288
rexistrocooperativas.lugo@xunta.gal

5 Ourense
Avda. de la Habana 79-7º
32004 Ourense
Tfnos.: 988 386 401 / 988 386 389
rexistrocooperativas.ourense@xunta.gal

6 Pontevedra
Concepción Arenal 8-2º
36201 Vigo
Tfno.: 986 817 005 / 986 817 686
rexistrocooperativas.pontevedra@xunta.gal

7 Consello Galego de Cooperativas

Edif. Admin. San Lázaro, 2º andar
15781 Santiago de Compostela
Tfno.: 881 999 268
cooperativasdeg Galicia.xunta.gal

8 Instituto Galego de Promoción Económica (IGAPE)

San Lázaro s/n, 15703 Santiago de Compostela
Tfno.: 981 541 175 / 981 541 180
www.igape.es

9 Axencia Galega de Innovación (GAIN)

Rúa de Airas Nunes, 15702 Santiago de Compostela
Tfno.: 981 541 072
gain@xunta.es
gain.xunta.gal

10 XesGalicia

San Lázaro s/n, 15703 Santiago de Compostela
Tfno: 981 541 621
xesgalicia@xesgalicia.org
www.xesgalicia.gal

anotacións

galicia

*Contacta coa
Rede Eusumo*

info@eusumo.gal

www.eusumo.gal

eusumo

Cooperativismo e Economía Social

XUNTA
DE GALICIA